

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(186)

30. posiedzenie
Komisji Ustawodawczej
w dniu 9 kwietnia 2008 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie nadania szczególnego charakteru obchodom jubileuszu 90-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości (druk senacki nr 81).
2. Pierwsze czytanie projektu uchwały dla uczczenia rocznicy śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II (druk senacki nr 104).
3. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 kwietnia 2007 r. dotyczącego ustawy o gospodarce nieruchomościami (sygnatura akt SK 19/06).
4. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 września 2007 r. dotyczącego ustawy – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (sygnatura akt P 21/06).

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 20)

(Posiedzeniu przewodniczą przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski oraz zastępca przewodniczącego Bohdan Paszkowski)

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Otwieram posiedzenie Komisji Ustawodawczej.

Mamy dzisiaj do omówienia cztery punkty. Punkt pierwszy to pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie nadania szczególnego charakteru obchodom jubileuszu 90-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości – jest z nami na sali wnioskodawca, pan senator Tadeusz Skorupa. Drugi punkt to pierwsze czytanie projektu uchwały dla uczczenia rocznicy śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II – jest z nami na sali przedstawiciel wnioskodawców, bardzo serdecznie witam, pan senator Kazimierz Jaworski. Punkty trzeci i czwarty to rozpatrzenie wyroków Trybunału Konstytucyjnego, jeden z nich dotyczy ustawy o gospodarce nieruchomościami, a drugi ustawy – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny.

Czy do zaproponowanego porządku posiedzenia ktoś z pań i panów senatorów ma jakieś uwagi?

Jeżeli nie, uznaję, że porządek przyjęliśmy.

Przechodzimy do pierwszego punktu.

Najpierw poproszę pana senatora Tadeusza Skorupę o przedstawienie projektu uchwały w sprawie nadania szczególnego charakteru obchodom jubileuszu 90-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Tadeusz Skorupa:

Szanowni Państwo!

Złożona została przeze mnie następująca propozycja uchwały w sprawie nadania szczególnego charakteru obchodom jubileuszu 90-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

„W związku z przypadającym w 2008 roku jubileuszem 90-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża wolę, aby wszelkim uroczystościom związanym z obchodami jubileuszu tego doniosłego wydarzenia nadać szczególnie, ogólnonarodowy charakter.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się z apelem do władz centralnych i samorządowych, aby zaangażowały się w uroczystości jubileuszowe.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej uważa, że w roku uroczystych obchodów 90-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości należy uhonorować w trybie nadzwyczajnym wszystkich żyjących żołnierzy II Rzeczypospolitej Polskiej.”

Myślę, proszę państwa, że nie ma co uzasadniać tej uchwały. Jest to uchwała jak najbardziej na miejscu w roku, kiedy przypada rocznica dziewięćdziesięciolecia. Jeśli byłby jakieś wnioski co do lekkiej zmiany sformułowań, to bardzo proszę o takowe. Jestem przychylnie ustosunkowany do uwzględnienia małych korekt w tej uchwale. Dziękuję.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Ja mam pewną propozycję, jeszcze to konsultowałem. Mieliliśmy sygnały... W tym momencie chciałbym panu senatorowi bardzo gorąco podziękować, bo uważam, że ta uchwała jest niezwykle potrzebna. Przypomnijmy, że podobną uchwałę w związku z jubileuszem podjął Sejm.

Były ze strony pań i panów senatorów pewne sugestie odnośnie do tekstu projektu tej uchwały okolicznościowej. Chciałbym o to zapytać senatora wnioskodawcę. Oczywiście, my za chwilę będziemy jako członkowie komisji podejmować decyzję o formalnym wniosku, ale proponuję, żebyśmy odroczyli pierwsze czytanie i kontynuowali je jutro. Będę chciał zwołać posiedzenie komisji jeszcze przed plenarnym posiedzeniem Senatu, tak aby zebrać uwagi.

A pana senatora prosiłbym ewentualnie o rozmowę z kolegami z klubu senackiego PiS, żeby już na sali – jako że jest to uchwała okolicznościowa – nie było dyskusji. Lepiej jak tego rodzaju uchwały są przyjmowane, powiedziałbym, w konsensusie i kompromisie. Ja deklaruję, że będziemy chcieli zwołać posiedzenie w tej sprawie na jutro na godzinę 10.00 lub 10.30, zaraz sprawdzimy, czy sala jest wolna. Będzie to dodatkowe posiedzenie Komisji Ustawodawczej poświęcone tylko temu projektowi. Proszę pana senatora wnioskodawcę o przybycie na to posiedzenie. Zapraszam.

Senator Tadeusz Skorupa:

Bardzo proszę, Panie Przewodniczący, przychylam się do tej propozycji. Jeżeli to posiedzenie komisji odbędzie się jutro, to bardzo proszę. Ja na posiedzeniu klubu przedstawię ten projekt uchwały i go omówimy. Nie wiem, może mi pan podpowie, kto składał jakieś...

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Porozmawiamy o tym później.

(Senator Tadeusz Skorupa: Dobrze, to później omówimy.)

Czy państwo mają jeszcze dziś posiedzenie klubu senackiego PiS? O której godzinie, jeżeli mogę zapytać?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

O, to jest szansa.

(Senator Tadeusz Skorupa: 8.30 rano, tak? To po spotkaniu klubu skontaktujemy się i omówimy to.)

To niewykluczone, że nawet o godzinie 10.00 to zrobimy.

(Senator Tadeusz Skorupa: Dobrze.)

W takim razie odraczamy rozpatrywanie punktu pierwszego.

Chciałbym panu senatorowi jeszcze raz bardzo gorąco podziękować. Oczywiście jeżeli chce pan z nami zostać, to zapraszamy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W zależności od posiedzenia waszego klubu – umówmy się, że ja jeszcze potwierdzę godzinę – nasze posiedzenie komisji zacznie się, przyjmijmy... Czy znamy już godzinę spotkania naszego klubu? Ono jest o godzinie dziesiątej? Nie wiemy jeszcze...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Jutrzejsze posiedzenie komisji rozpocznie się o godzinie 10.15 lub 10.30, w zależności od tego, ile potrwa spotkanie waszego klubu.

Ogromnie dziękujemy panu senatorowi.

Przechodzimy do punktu drugiego: pierwsze czytanie projektu uchwały dla uczczenia rocznicy śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II.

Oddaję głos przedstawicielowi wnioskodawców, panu senatorowi Kazimierzowi Jaworskiemu.

Proszę bardzo.

Senator Kazimierz Jaworski:

Dziękuję bardzo.

Myślę, że obecni tutaj członkowie komisji przeczytali uzasadnienie, które przedłożyliśmy. Może uwzględnią państwo moją prośbę, naszą prośbę, żeby ten projekt uchwały zaakceptować. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Czyli pan senator złożył wniosek o przyjęcie projektu bez poprawek? Oczywiście tego tekstu?

(Senator Kazimierz Jaworski: Tak.)

Ja chciałbym przedstawić swoją propozycję zmiany do projektu uchwały dotyczącej uczczenia rocznicy śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II. Mój tekst jest w tej chwili rozdawany. Za chwilę rozpoczniemy dyskusję i pracę nad tekstem. Gdyby były inne propozycje, to z uwagi na to, że jest to uchwała okolicznościowa... Żeby ułatwić procedowanie, rozdajemy państwu senatorom druk do zgłaszania poprawek na piśmie. Może jeszcze tytułem uzasadnienia zaznaczę jedną kwestię.

Ponieważ jest wniosek o wprowadzenie poprawki do projektu pana senatora Jaworskiego, bardzo mocno podkreślam, że ta moja propozycja dotyczy tekstu samego projektu uchwały, nie uzasadnienia. To uzasadnienie, które pan senator przygotował, pozostaje niezmienione. Oczywiście sama uchwała z uwagi na to, że jest to tylko poprawka do projektu uchwały, pozostaje inicjatywą przedstawioną przez pana senatora Jaworskiego. Bardzo mocno to podkreślam, bo zależy mi, żeby udało nam się wypracować kompromis. Dlatego też rozdałem ten druk i może zrobimy chwilę przerwy, bez formalnego jej zarządzania, co umożliwi państwu zapoznanie się z tym tekstem.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Będzie jeszcze moja autopoprawka. Chodzi mi o to, żeby w ósmej linijce projektu słowa „świadka wiary” zastąpić słowami tej samej treści, ale pisanymi dużą literą. Zastanawiam się tylko, czy lepiej byłoby użyć sformułowania „Wielkiego Świadka Wiary” czy tylko „Świadka Wiary”, może to drugie, tak.

Jeszcze jedna uwaga. Chciałbym, żebyśmy nie zaczynali cyferką – to jest propozycja. Lepiej byłoby, żeby tekst zaczynał się od słów „Dnia 2 kwietnia 2008 r. obchodziliśmy rocznicę śmierci...”.

I w tym momencie, jeżeli państwo pozwolą, rozpoczynam dyskusję.

W trakcie dyskusji panie i panowie senatorowie mogą zgłaszać poprawki. Przypomnę, że tekst, który został państwu teraz rozdany, dotyczy tylko i wyłącznie uchwały. Uzasadnienie, które przygotował pan senator Jaworski, pozostaje bez zmian.

Mam jeszcze jedną uwagę formalną. Kolejność głosowania nad wnioskami będzie następująca. Pierwszym wnioskiem, nad którym będziemy głosować, będzie wniosek senatora wnioskodawcy, pana senatora Jaworskiego. Jak zrozumiałem, jest to wniosek o przyjęcie projektu uchwały, który pan senator przygotował, bez poprawek. No chyba, że okaże się w trakcie dyskusji, iż zobaczymy jakąś możliwość połączenia tych dwóch tekstów. Później zagłosujemy nad kolejnym wnioskiem, o nadanie nowego brzmienia z uwagi na wielkość tekstu. To zapewne będzie wniosek najdalej idący spośród wniosków o nadanie nowego brzmienia. Oczywiście, jeśli któryś z tych dwóch wniosków nie uzyska poparcia większości, a będą złożone wnioski o zmiany cząstkowe w postaci zapisów poszczególnych zdań, wtedy będziemy nad nimi głosować na końcu jako nad tymi wnioskami najmniej daleko idącymi, w kolejności zgodnej z kolejnością zdań, których dotyczą, zaczynając od początku tekstu projektu uchwały.

Otwieram dyskusję.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Kazimierz Jaworski:

Czy można byłoby szanowną komisję prosić o odłożenie procedowania w tej sprawie do jutra? Nie są to tylko duże zmiany w uchwale, to jest zupełnie inna uchwała. Nie jest to tekst tylko mojego autorstwa, prawda, stąd też uczciwie byłoby, ażeby w tak poważnej sprawie trochę czasu sobie dać do zastanowienia. No to są poważne rzeczy. Tak uważam. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Mam taką propozycję... Panie Senatorze, rozumiem pańską wypowiedź w ten sposób, że pan, oczywiście jako jeden z wnioskodawców, widzi szansę pracy nad tymi dwoma tekstami, widzi pan celowość odroczenia rozpatrywania tego punktu. Sądzi pan, że ten czas może nam pozwolić na procedowanie w innej formule niż głosowanie zero-jedynkowe nad tymi dwoma, jak pan zauważył, rzeczywiście w chwili obecnej różniącymi się projektami, tak?

Senator Kazimierz Jaworski:

Chciałbym, żeby uchwała takiej rangi, dotycząca tak ważnego tematu, była przyjęta przez aklamację.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Przepraszam, że trochę dopytam, bo nie chciałbym też takiej sytuacji... Oczywiście pytam o pańskie odczucia, one nie muszą być zbieżne z późniejszymi faktami, bo pozostali wnioskodawcy mogą mieć inne odczucie. Chodzi mi o to, czy pan senator, bo wtedy ja absolutnie przychylię się do tego wniosku, widzi na przykład

szansę rozmowy. Nie ukrywam... Nie zdradzę też tajemnicy, jak powiem, że pewną swoją uwagę przekazałem panu senatorowi wcześniej. Tekst, który państwo otrzymali, jest też efektem rozmów z grupą koleżanek i kolegów, którzy wskazali – zgadzając się co do szlachetności intencji i potrzeby zauważenia rocznicy śmierci Ojca Świętego – że tekst pierwotny nie wpisywałby się w sposób uczczenia uchwałą tego wydarzenia, jaki widziałyby ta grupa senatorów. Stąd moje pytanie, czy pan senator uważa, że ten czas umożliwi nam... przynajmniej da szansę na wypracowanie takiej sytuacji, w której nie będziemy skazani na wybór, tylko spotkamy się i usłyszymy, że jednak wnioskodawcy... Jak mówię, pytam o intencję, bo może się okazać, że i tak taka sytuacja nastąpi. Ale co do intencji – czy uważa pan, że jest szansa pracy nad tym tekstem i że jutro nie usłyszymy, iż jednak wnioskodawcy podtrzymują w pełnej rozciągłości projekt swojej uchwały, który pierwotnie przygotowali?

Senator Kazimierz Jaworski:

Chcieliśmy, żeby nie było upartyjnienia. Nie chcemy tego nadal, nie wiem, jaki będzie wniosek jutro. Prosiłbym o tę przerwę.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Dobrze. Ja jeszcze dodam jedno na temat intencji, żeby pan senator nie miał co do tego żadnych wątpliwości. Właśnie z uwagi na szacunek do pracy wykonanej przez wnioskodawców, których pan senator reprezentuje, my nie zgłosiliśmy osobnego projektu uchwały, nie prosiliśmy marszałka o skrócenie terminu, żeby nie doprowadzić do sytuacji, że dzisiaj Komisja Ustawodawcza będzie pracowała nad dwoma projektami: projektem uchwały podpisanym przez senatorów PiS i projektem uchwały podpisanym przez senatorów PO. Strasznie nam zależało, żeby tego uniknąć. I dlatego właśnie poszliśmy w tym kierunku, co podkreślałem w swoim wystąpieniu, stąd wzięła się ta propozycja zmiany, którą rozdałem. Oczywiście ona jest propozycją daleko idącą, ja to uczciwie przyznaję...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale proszę zwrócić uwagę, że ona jest propozycją zmiany do państwa tekstu. Nie ruszamy – właśnie z uwagi chociażby na formalną stronę wybrania tej procedury – nic w uzasadnieniu. To jest nadal projekt państwa uchwały, oczywiście z daleko idącymi zmianami. Ja to uczciwie mówię. Skąd takie procedowanie? Proszę mieć co do tego pełną jasność, że intencją, która nami kierowała, było właśnie niedoprowadzenie do sytuacji, kiedy te projekty byłyby oceniane na płaszczyźnie politycznej. Stąd propozycja pracy nad państwa projektem i formalnie, co bardzo mocno podkreślam, będzie to projekt, który został zgłoszony przez grupę senatorów podpisanych pod wnioskiem. Mówię to, żeby pan senator wiedział, jakie były intencje, które nami kierowały.

Senator Kazimierz Jaworski:

Ja jestem zaskoczony taką zmianą, jak gdyby nową treścią tekstu. Nie dyskutuję... intencje są jasne. Myślę, że mam prawo być zaskoczony, nie wiem, czy to źle, czy dobrze, że to będzie moja uchwała. W każdym razie proszę o przerwę.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Mam taką propozycję. Jeżeli przystajemy na formułę, że jutro będziemy procedować aż dwie uchwały okazjonalne, mając w perspektywie rozpoczęcie posiedzenia Senatu o godzinie jedenastej, to w takim razie za chwilę ogłoszę przerwę w posiedzeniu komisji, to znaczy zaproponuję przerwę, bo musimy to przegłosować.

Ale uczciwie mówię, że procedowanie jutro troszkę będzie polegać na tym, że... No albo uda nam się wypracować ten kompromis jeszcze dzisiaj czy jutro przed posiedzeniem, albo dosyć sprawnie będziemy to jutro rozstrzygać w głosowaniu. Trzeba liczyć się z tym, że...

(Senator Kazimierz Jaworski: Mam tego świadomość.)

...będziemy mieli poczucie niespełnienia w tym sensie, że czas na dyskusję będzie wyjątkowo ograniczony w dniu jutrzejszym.

Senator Kazimierz Jaworski:

Ja myślę, że wszyscy mamy tę świadomość. Jeszcze jedno pytanie. Pełna treść tego uzasadnienia przeszłaby do nowej treści uchwały?

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Jak mówiłem, wybraliśmy tę formułę z uwagi na szacunek wobec wnioskodawców i już teraz nie mamy formalnie możliwości zmiany uzasadnienia. Jak pan senator się domyśla, nawet nie do końca będąc w pełni usatysfakcjonowanym tym uzasadnieniem...

(Senator Kazimierz Jaworski: Doceniam to.)

...mając na względzie względy formalne, zostawiamy uzasadnienie absolutnie bez zmian. Wybraliśmy formułę, która w naszym odczuciu jest bardziej uczciwa i bardziej szukająca kompromisu w stosunku do wnioskodawców.

(Senator Kazimierz Jaworski: Nie opiniujemy tego, no...)

Ja mówię o intencjach, mówię o intencjach.

Czy panie i panowie senatorowie wyrażają zgodę na to, żebym w takim razie zarządził, że posiedzenie komisji będzie jutro o godzinie 10.15, i wtedy omówimy punkty dotyczące dwóch uchwał okolicznościowych?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

W takim razie mam inną propozycję. Może o ósmej rano zrobimy posiedzenie?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Czy byłaby zgoda członków komisji na to, żebyśmy zwołali posiedzenie na ósmą rano, ósmą dziesiątą?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tylko ja mam prośbę, żeby państwo wykorzystali ten czas na konsultacje z kolegami przed spotkaniem klubu. My też będziemy...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Senator Kazimierz Jaworski:

Już tak poza protokołem powiem, że trochę mam żal, że jakoś nie porozmawialiśmy wcześniej o tym, bo to jest inna uchwała. Proszę mnie zrozumieć. Myślę, że na

wet warto to odłożyć, jutro wieczorem możemy się temu przyjrzeć, bo to nie musi być rozpatrywane jako pierwszy punkt.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Nie, ale musimy to do porządku obrad wpisać. Powiedziałbym, że marszałek będzie oczekiwał tej informacji przed godziną 11.00. Zresztą ja też mam tę wiedzę, że pewne konsultacje odnośnie do tego projektu już się odbyły i one nie do końca były udane, przynajmniej tak przekazywał nam marszałek. Stąd też taka próba szukania wyjścia z tej sytuacji w tym momencie.

Senator Grażyna Sztark:

Panie Przewodniczący i Panie Senatorze!

Mam następującą propozycję. To będzie trudny, jak się domyślam, do osiągnięcia kompromis, nawet jeżeli przyjmujemy, że to uzasadnienie przez państwa złożone będzie w pełni realizowało uchwałę. Jutro to może być trudne, bo panowie macie spotkanie klubu o 9.30. Nakładają się na to jeszcze posiedzenia naszych komisji. Miałabym taką propozycję, ponieważ rocznica śmierci...

(Senator Kazimierz Jaworski: I tak minęła.)

...i tak już minęła. Jeżeli to będzie stwarzało problemy, miałabym następującą propozycję, żeby uniknąć jakiegokolwiek przy tym awantury czy kłótni. Jeżeli nie będzie osiągnięty konsensus, to zapewne będzie rozmowa między panem przewodniczącym i panem senatorem i chyba można przyjąć taką opcję, że to zostanie wykreślone z jutrzejszego porządku obrad...

(Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski: Obecnie nawet jeszcze nie jest w porządku. Jest? Zaraz to sprawdzę.)

Jak nie ma tego w porządku, no to będzie trzeba wprowadzić.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Albo wprowadzimy, albo nie. Jeżeli będzie konsensus, niech to będzie wprowadzone, jeżeli nie będzie konsensusu, mam propozycję, żeby tego nie wprowadzać.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Zobaczymy, może będzie szansa wypracowania rozwiązania...

Proszę.

Senator Bohdan Paszkowski:

Mam tylko takie pytanie, może do wnioskodawcy je skieruję. Na ile jest możliwe połączenie tych tekstów, które są opracowane? Bo do tego tekstu, który został zaproponowany przez pana przewodniczącego...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

...to jest też bezdyskusyjne, dodaje różne ważne elementy.

Ale przyznaję, że również tekst zaproponowany przez senatorów PiS dla mnie nie jest kontrowersyjny.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zalóżmy, że dla kolegów trochę jest kontrowersyjny. Chciałbym dowiedzieć się, gdzie są punkty sporne w tym projekcie – nie teraz oczywiście – bo wtedy nam będzie łatwiej rozmawiać.

(Senator Kazimierz Jaworski: Dlatego ja o prosiłem o czas.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przyznam, że taki kompromis będzie trudny do osiągnięcia. Jeżeli zrobimy tak, że środek uchwały zmienimy, zostawimy uzasadnienie, no to już będzie trochę takie... Przyznam, że ciężko będzie do tego przekonać.

Ale widzę osobiście inną możliwość, bo znam oba te teksty, już się z nimi zapoznałem. Można je jakoś próbować skompilować.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Pan senator, a potem przedstawiciel Biura Legislacyjnego.

Senator Kazimierz Jaworski:

Ja jeszcze raz proszę o ten czas, spróbujemy się nad tym zastanowić.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Renata Bronowska:**

Dziękuję bardzo.

Chciałabym się wypowiedzieć tylko w jednej kwestii, która przewija się tu w trakcie państwa dyskusji. Chodzi mianowicie o tę część projektu uchwały, która nazywana jest uzasadnieniem. Z regulaminu nie wynika w ogóle obowiązek umieszczania uzasadnienia do projektów uchwał. To państwo na pewno wiecie. Skoro ono się już tutaj pojawiło, to spieszę państwa poinformować, że jest to uzasadnienie do projektu. To, co będzie wynikiem prac komisji, a więc ewentualne propozycje poprawek czy inny projekt uchwały, nie będzie już zawierało uzasadnienia. Uzasadnienie jako takie, jeżeli wolą państwa będzie opublikowanie tekstu uchwały w Monitorze Polskim, również nie będzie publikowane, a więc uzasadnienie to nie stanowi problemu, tak bym powiedziała i to chciałabym zaznaczyć.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Senator Zbigniew Cichoń:

Wiadomo, że uzasadnienie nie stanowi problemu, ale tym bardziej a contrario problem może stanowić sama treść uchwały, zważywszy na to, że pewne elementy uzasadnienia mogły, że tak powiem, powetować zmianę treści uchwały. Ale skoro to uzasadnienie nie jest publikowane, to tym bardziej wnioskodawcy będą przywiązywać, nie ukrywam tego, dużą wagę do projektu samej uchwały, która ma przecież być opublikowana.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

W takim razie proponuję, żeby posiedzenie komisji zwołać na godzinę 8.15. Jestem dzisiaj do dyspozycji pana senatora, żeby pracować nad tym tekstem, za chwilę dam panu swój numer telefonu komórkowego, poproszę też o pana numer, możemy się spotkać w godzinach popołudniowych i wieczornych. Jutro rano rozpoczniemy pracę, będziemy mieli do wyboru kilka rozwiązań.

Podsumowując, zacznę od rozwiązań najdalej idących od strony formalnej. Po pierwsze, wnioskodawcy mogą stwierdzić, że wycofują projekty. Jeżeli popełniam jakiś błąd, to proszę mnie sprostować. Po drugie, jeżeli dojdziemy do wniosku, iż w wyniku kompromisu powstał tekst na tyle ułomny, że dla państwa lepszą sytuacją będzie, by nie było żadnej uchwały niż uchwała, która nie w pełni oddaje wasze intencje... Mówię to od strony formalnej, nie sugeruję w tym momencie niczego i nie obarczam żadnego z tych rozwiązań jakimś ładunkiem emocjonalnym ze swojej strony. Po trzecie, może okazać się, że na posiedzeniu komisji większość uzyska wniosek o przyjęcie tekstu pierwotnego bez poprawek, może też uzyskać większość wniosek o przyjęcie tekstu z poprawką, którą zaproponowałem. Może udać nam się dzisiaj wypracować pewne rozwiązanie i jutro rano zaproponujemy tekst, który będzie do przyjęcia przez wnioskodawców, na przykład w postaci autopoprawki. Może tak się stać i wtedy będziemy mieli tekst jednolity, niebudzący żadnych emocji.

Czy do tego podsumowania ktoś z członków komisji lub pan senator ma jakieś uwagi?

Senator Kazimierz Jaworski:

Ja chciałbym tylko państwu przedstawić intencję, jaka przyświecała tej uchwale. Otóż my wsłuchiwalismy się w całą debatę o traktacie i chcieliśmy przypomnieć trudniejszą część nauczania Ojca Świętego. Proszę zrozumieć, że nauczanie Ojca Świętego zawiera pewne zobowiązanie. Dlatego też my nie wykorzystywaliśmy 2 kwietnia do rozbudzania emocji czy do przypominania... Ja nawet nie odczytałem tego projektu uchwały na sali. Ten dzień jest dla nas wszystkich ważny i ja oczekiwałem, że w tej uchwale znajdzie się ta trudniejsza część nauczania papieskiego. Jestem dziś zaskoczony, że nadal taka metodologia jest tu... Nie chcę nikogo urazić, ale nadal wykorzystujemy, w znaczeniu nawet nienegatywnym, Ojca Świętego, żeby uchwalić traktat, żeby sobie samopoczucie poprawić. A przypomnijmy sobie to nauczanie, które jest fundamentem papieskiego testamentu. Dlatego też proszę o trochę czasu. Dziękuję.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Dobrze.

(Senator Zbigniew Cichoń: Jeżeli można...)

Nie wiem, kto pierwszy się zgłaszał.

(Senator Zbigniew Cichoń: Proszę, panie mają zawsze pierwszeństwo.)

Pani senator lub pan senator. Proszę.

Senator Grażyna Sztark:

Pan senator ma chyba wniosek formalny?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Panie Senatorze, my jesteśmy reprezentantami narodu polskiego, są wśród nas ludzie... Mnie nie przeszkadza ani jedno słowo, bo jestem osobą wierzącą, może nawet głęboko wierzącą. Mnie nie przeszkadza ani jedno słowo, ale musimy się również pochylić nad tymi, którzy nie wierzą, są agnostykami, bo również ich reprezentujemy. Jest tu poza tym apel do Rady Europy itd., itd.

Chciałabym, żeby ta uchwała faktycznie uczciła śmierć Ojca Świętego. Chciałabym też, żebyśmy pamiętali to z nauk Ojca Świętego, co nas wszystkich połączyło i co łączy, a nie to, co dzieli. Są ludzie zupełnie inaczej myślący, ale ich też Ojciec Święty kochał. Chciałabym, żeby ta uchwała i tych ludzi dotyczyła, żeby nie mieli żalu i pretensji, że takie słowa się w niej znalazły. Dlatego też uważam, że tekst projektu uchwały przedłożonego przez naszego przewodniczącego jest po prostu bardziej, że tak powiem, otwarty na wszystkich.

I dlatego chciałabym zaapelować do państwa: pochylmy się i otwórzmy się na inaczej myślących. A jeżeli o mnie chodzi, to ja sama mogłabym się zgodzić z tekstem pierwotnym w stu procentach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Pan senator, proszę.

Senator Zbigniew Cichoń:

Ja w kwestii formalnej.

Rozumiem pana senatora Jaworskiego, który tę piękną inicjatywę podjął, wspólnie zresztą z kolegami z klubu PiS, ale chciałbym zwrócić uwagę na jedną rzecz. W związku z propozycją zmiany tej uchwały celowe byłoby chyba, żeby jednak posiedzenie komisji odbyło się po naszym klubowym spotkaniu, które mamy zaplanowane na jutro, na godzinę 9.00. Wydaje mi się, że 8.15 to godzina zbyt wczesna dla naszej komisji. Czy nie dałoby się spotkać po dziewiątej, powiedzmy, o 9.30? Przecież my chyba, przepraszam, że mówię w liczbie mnogiej, ale myślę, że wyrażam też stanowisko pana senatora, w tym okrojonym składzie jako reprezentanci klubu PiS nie będziemy w stanie w sposób wiążący podjąć decyzji co do pójścia na określony kompromis, który wydaje mi się, że jest celowy. Chciałbym tylko zwrócić uwagę na jedno, że na pewno klub PiS będzie chciał podkreślić pewne fundamenty praw człowieka, które muszą być przypomniane, bo Ojciec Święty mówił przecież o nich cały czas. W przeciwnym razie jest ryzyko, że prawa człowieka zostaną zapomniane, to zejdzie na manowce, co często niestety ostatnimi czasy widzimy i czego przejawem jest między innymi propozycja uchwały Rady Europy, o której się tu *expressis verbis* mówi. Ewentualnie możemy pójść na ustępstwo tego rodzaju, żeby nie wymieniać nazwy Rady Europy, ale wydaje mi się, że pewna wzmianka, pewne *memento* co do fundamentu praw człowieka powinno być w tej uchwale.

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Zgadza się wszyscy co do tego, że absolutnie żadnej ze stron nie zależy na doprowadzeniu do konieczności dokonywania wyboru przez głosowanie – czy na posiedzeniu komisji, czy na posiedzeniu plenarnym Senatu. Nam nie zależy, żeby przy takiej uchwale doprowadzać do takich sytuacji.

W związku z tym mam następującą propozycję. Prosiłbym, żebyśmy mogli się spotkać w trybie roboczym, nie wykluczając spotkania dzisiaj wieczorem, bo jestem

oczywiście do dyspozycji. Wszystkich tych, którzy chcą pracować nad tekstem tej uchwały, a także nad tekstem uchwały niepodległościowej, chociaż ona nie będzie teraz priorytetem, zapraszam na godzinę 8.15 do siebie, do gabinetu przewodniczącego Komisji Ustawodawczej, tam, gdzie są sekretariaty komisji. A formalne posiedzenie komisji zwołałbym na godzinę 9.30. To byłby taki kompromis. Zwracam uwagę na jedną trudność, którą mamy zarówno my, jak i państwo wnioskodawcy – będzie pokrywać się to z godziną rozpoczęcia spotkania klubu PiS, więc na pewno państwo będą musieli to przedyskutować w gronie jakiegoś prezydium klubu. Nie chcę...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Chcesz dziesięć minut przed spotkaniem klubu, tak?

Dobrze. O 9.20 rozpoczniemy posiedzenie.

Ja też będę przeprowadzał konsultację, oczywiście nie w gronie senatorów PiS, bo czekam na inicjatywę wnioskodawców.

Czy na taki sposób procedowania wszyscy tu obecni wyraziliby zgodę?

Jeżeli tak, to kończymy rozpatrywanie punktu drugiego w tym momencie.

Godzina 8.15, sala nr 268, sekretariat Komisji Ustawodawczej, a o godzinie 9.20 posiedzenie komisji. SMS państwa poinformujemy, w której sali się ono odbędzie, bo jeszcze w tym momencie tego nie wiemy.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

To wtedy będzie decyzja Komisji Ustawodawczej, a później...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Inaczej. Jeżeli nie uda nam się wypracować pewnych rozwiązań, to niestety będziemy musieli rozstrzygać w trybie regulaminowym, czyli głosować.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Ja cały czas mówię, że uważam, iż nie powinno być wniosków mniejszości przy takiej uchwale, ale nie jestem w stanie teraz powiedzieć, czy uda się tej sytuacji uniknąć.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Senator Grażyna Sztark:

Odbędzie się głosowanie na posiedzeniu plenarnym, dojdzie do głosowania, kto bardziej wierzy, a kto mniej. Jeśli będzie głosowanie nad wnioskiem mniejszości...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To trzeba dopowiedzieć dzisiaj, to trzeba dopowiedzieć, Panie Przewodniczący, w dniu dzisiejszym.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Krzysztof Kwiatkowski:

Kończymy omawiać punkt drugi. Przechodzimy do punktu trzeciego...

Przepraszam, chciałbym panu senatorowi podziękować, oczywiście jeżeli ma pan takie życzenie, to może pan z nami pozostać.

Oddaję głos przedstawicielowi Biura Legislacyjnego w sprawie rozpatrzenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 kwietnia 2007 r. dotyczącego ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Proszę bardzo.

**Główny Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Radzewicz:**

Dziękuję bardzo.

Piotr Radzewicz, Biuro Legislacyjne.

Przygotowaliśmy dla państwa dwie informacje prawne w sprawie wyroków Trybunału Konstytucyjnego. W obu przypadkach będziemy rekomendowali tylko przyjęcie tych informacji do wiadomości, nie widzimy potrzeby podejmowania prac legislacyjnych.

Pierwsza informacja dotyczy ustawy o gospodarce nieruchomościami. Trybunał Konstytucyjny poddał kontroli przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami obowiązujące od 15 lutego 2000 r. do 21 września 2004 r. Konkretnie chodzi o art. 98 ust. 4, w związku z art. 145 ust. 2. Zaskarżone przepisy zostały już uchylone. Miało to miejsce 22 września 2004 r.

Zgodnie z tymi przepisami, jeżeli w wyniku podziału nieruchomości wzrosła jej wartość, to wójt, burmistrz albo prezydent miasta mogli ustalić w drodze decyzji opłatę adiacencką z tego tytułu. Stawkę procentową opłaty adiacenckiej ustalała rada gminy w drodze uchwały w wysokości nie większej niż 50% różnicy wartości nieruchomości.

Opłata adiacencka w kategoriach teoretycznych to nic innego jak danina publiczna uiszczana przez właściciela nieruchomości lub użytkownika wieczystego w razie zajścia określonych zdarzeń, powodujących wzrost wartości nieruchomości. Mógł to być przypadek, na przykład wartość nieruchomości mogła wzrosnąć w wyniku jej podziału.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...albo tak zwanego uzbrojenia terenu.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez niego prawa opiera się na pewności, a więc takim zespołem cech przysługujących regulacjom prawnym, które zapewniają jednostce bezpieczeństwo, umożliwiają jej decydowanie o swoim postępowaniu w oparciu o pełną znajomość przesłanek działań organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, jakie te działania mogą za sobą pociągnąć. Jednostka winna mieć możliwość określenia zarówno konsekwencji poszczególnych zachowań, jak i zdarzeń na gruncie obowiązującego w danym momencie stanu prawnego. Mogła też oczekiwać, że prawodawca nie zmieni regulacji prawnych w sposób nieoczekiwany i arbitralny.

Zaskarżone regulacje ustawy o gospodarce nieruchomościami ustanawiały obowiązek uiszczania opłat adiacenckich oraz określały maksymalną wysokość tych opłat. Ale ustawa stwarzała stan niepewności co do zakresu obowiązku daninowego, zarówno jeżeli chodzi o samo nakładanie decyzji o opłacie, jak i o wysokość opłaty.

Na szeroki zakres swobody decyzyjnej organów gminy nakładały się wątpliwości interpretacyjne związane z niejasnością przepisów prawnych, które były też dostrzegane w orzecznictwie. Po pierwsze, zainteresowani nie wiedzieli, czy rada gminy w ogóle podejmie stosowną uchwałę w sprawie opłat adiacenckich. Po drugie, nie wiedzieli, jakie stawki opłat gmina ustali. Po trzecie, nie wiedzieli, czy zarząd gminy – wówczas to był jeszcze zarząd gminy, bo, tak jak państwu mówiłem, przepisy te mają charakter historyczny – taką opłatę ustali w konkretnym przypadku.

Ustawodawca wyznaczył trzyletni horyzont czasowy dla takiego stanu. W tym okresie właściciel nieruchomości oraz użytkownik wieczysty nie mieli pewności, czy opłata zostanie ustalona i jaka będzie jej wysokość. Zainteresowani nie byli też w stanie przewidzieć, czy będą uiszczać opłaty według stawek obowiązujących w dniu podziału

nieruchomości, czy też według stawek z dnia ustalenia opłaty, a także czy stawki raz ustalone nie ulegną zmianie przed dniem ustalenia opłaty przez zarząd gminy. W rezultacie właściciele oraz użytkownicy wieczysti podzielonych nieruchomości musieli przez cały ten czas rezerwować odpowiednie środki pieniężne na ewentualną opłatę.

Z przedstawionych względów Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 98 ust. 4, w związku z art. 145 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami w brzmieniu obowiązującym od dnia 15 lutego 2000 r. do dnia 21 września 2004 r. narusza zasadę zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez niego prawa, wynikającą z art. 2 w związku z art. 84 konstytucji.

Uwzględniając brzmienie sentencji wyroku oraz motywy jego uzasadnienia, należy stwierdzić, że wejście w życie wyroku nie wymaga interwencji prawodawcy. Uchylenie przez Trybunał art. 98 ust. 4 w brzmieniu obowiązującym w okresie, o którym państwu przed chwilą powiedziałem, czyli tak zwanej starej wersji ustawy, wyeliminowało niekonstytucyjną regulację, nie tworząc jednocześnie luki konstrukcyjnej w prawie. Dziękuję bardzo.

(Przewodnictwo obrad obejmuje zastępcą przewodniczącego Bohdan Paszkowski)

Zastępca Przewodniczącego Bohdan Paszkowski:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Proszę o ewentualne pytania, wnioski.

Stanowisko Biura Legislacyjnego jest takie, aby nie podejmować żadnej interwencji.

Poddam pod głosowanie ten wniosek, abyśmy nie wszczynali żadnej procedury ustawodawczej.

Kto jest za? Proszę podnieść rękę. (4)

Ja też. Jak wszyscy jesteśmy za, to nie będę już dalej pytał.

Dziękuję bardzo.

W następnym punkcie mamy rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 września 2007 r. dotyczącego ustawy – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny.

Bardzo proszę.

Główny Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Piotr Radziewicz:

Dziękuję bardzo.

Powiem od razu, że w tym przypadku również będziemy rekomendowali tylko przyjęcie do wiadomości przez komisję konkluzji zawartej w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, bez wnoszenia inicjatywy ustawodawczej.

Informacja prawna o wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 września 2007 r. dotyczącego ustawy – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny. Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z konstytucją art. 55, 56 i 58 ustawy – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny w zakresie, w jakim odnoszą się one do spraw spadkowych, w których wydanie orzeczenia nastąpiło od dnia 14 lutego 2001 r.

Kwestionowane regulacje wyznaczały czasowy zakres stosowania przepisów kodeksu cywilnego dotyczących dziedziczenia gospodarstw rolnych, wskazywały, którą z kolejno obowiązujących wersji tegoż kodeksu należało stosować w danej sytuacji. W konsekwencji kolejnych nowelizacji kodeksu cywilnego przepisy o dziedziczeniu

gospodarstw rolnych są obecnie stosowane w kilku różnych wersjach – w zależności od tego, kiedy nastąpiło otwarcie spadku.

I tak przepisy o dziedziczeniu gospodarstw rolnych w brzmieniu ustalonym nowelą z 1971 r. mają zastosowanie do spadków otwartych przed 4 listopada 1971 r., a także do spadków otwartych między 4 listopada 1971 r. a 5 kwietnia 1982 r. Z kolei przepisy w brzmieniu ustalonym nowelą z 1982 r. mają zastosowanie do spadków otwartych między 6 kwietnia 1982 r. a 30 września 1990 r. Przepisy w brzmieniu ustalonym nowelą z 1990 r. mają zastosowanie do spadków otwartych po 30 września 1990 r.

O tym, którą wersję przepisów kodeksu cywilnego stosować w danym momencie, przesądzają przepisy przejściowe, które były właśnie przedmiotem kontroli Trybunału Konstytucyjnego.

Zdaniem Trybunału zaskarżone przepisy miały charakter retroaktywny. Rozciągały one zastosowanie kodeksu cywilnego w odniesieniu do zasad dziedziczenia gospodarstw rolnych, którego celem była socjalistyczna przebudowa ustroju rolnego, między innymi również na spadki otwarte po 1989 r. Tak określony cel regulacji nie znajduje żadnego uzasadnienia na gruncie obecnie obowiązującej konstytucji – ustalił Trybunał Konstytucyjny.

Trybunał stwierdził też, że art. 55, 56 i 58 przepisów wprowadzających kodeks cywilny, przewidujące wsteczne stosowanie kodeksu cywilnego w zakresie dziedziczenia gospodarstw rolnych, naruszają art. 2, art. 64 oraz art. 21 i 31 ust. 3 konstytucji, czyli głównie przepisy dotyczące demokratycznego państwa prawnego oraz przepisy o ochronie własności i prawa dziedziczenia.

Uwzględniając brzmienie sentencji wyroku Trybunału oraz motywy jego uzasadnienia, Biuro Legislacyjne jest zdania, że również w tym przypadku nie jest wymagana interwencja prawodawcy. Uchylenie przez Trybunał Konstytucyjny wspomnianych przepisów ustawy – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny wyeliminowało niekonstytucyjne regulacje, nie tworząc luki w prawie. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Bohdan Paszkowski:

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Proszę się zgłaszać. Nie widzę chętnych.

Sprawa jest bezdyskusyjna, jak mniemam.

W związku z tym poddaję pod głosowanie wnioski, aby nie wszczynać procedury legislacyjnej w tym przedmiocie.

Kto jest za? Proszę podnieść rękę. (4)

Przeciw nikt nie będzie i nikt się nie wstrzyma się od głosu.

Proszę państwa, wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Przypominam, że o godzinie 16.00 spotykamy się w tej sali. Odbędzie się wtedy wspólne posiedzenie z Komisją Praw Człowieka i Praworządności w sprawie rozpatrzenia ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Czy są jeszcze jakieś wnioski? Nie ma.

Dziękuję państwu.

Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 07)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851